



**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.VII.45.155/2024/5.

A tanács tagjai: Dr. Magyarfalvi Katalin a tanács elnöke

Dr. Cséffán József előadó bíró

Dr. Varga Zs. András bíró

Dr. Szilas Judit bíró

Dr. Varga Eszter bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

Felperesi képviselő: Független Rendőr Szakszervezet

eljáró képviselő: Dr. Tordai Gábor kamarai jogtanácsos
(felperesi képviselő címe)

Az alperes: Budapesti Rendőr-főkapitányság
(alperes címe)

Alperesi képviselő: Dr. Vattay Gergely kamarai jogtanácsos

A per tárgya: kártérítéssel kapcsolatos közzszolgálati jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

Az első fokon eljáró bíróság neve: Fővárosi Törvényszék

Az elsőfokú határozat száma: 52.K.701.676/2023/30.

A másodfokon eljáró bíróság neve: Fővárosi Ítéltábla

A felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: 4.Kf.700.146/2024/4.

Rendelkező rész

A Kúria az eljárást megszünteti és a Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.700.146/2024/4. számú ítéletét a Fővárosi Törvényszék 52.K.701.676/2023/30. számú ítéletére is kiterjedően hatályon kívül helyezi.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban állt az alperesnél, ügykezelő munkakörben. Munkaköri feladatait a 2020. augusztus 31. napján kelt 01000/38001/2020. ált. számú és a 2021. október 27. napján kelt 01000/3802/2022. ált. számú munkaköri leírásai alapján végezte. A felperes a 2020. május 1. és 2022. december 31. közötti időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) ügyviteli előadói munkakörhöz tartozó feladatokat látott el; szolgálati jogviszonya 2023. március 31. napján közös megegyezéssel megszűnt.

[2] A felperes 2023. február 14-én kártérítési igényt terjesztett elő az alperes vezetőjénél, amelyben a 2020. május 1-től 2022. december 31-ig tartó időszakra kártérítés jogcímén az ügykezelő és az ügyviteli előadó munkakörök közötti, besorolás szerinti 1.386.641 forint illetménykülönbözet és késedelmi kamata megfizetését kérte. Az alperes a kártérítési igénnyel kapcsolatos 01000/10357/2023.ált. számú válaszlevelében a felperes követelését mind jogalapjában, mind összecszerúságában vitatta, és arról tájékoztatta, hogy mindez nem zárja ki igényének peres úton történő érvényesítését.

[3] A felperes keresetében az ügyviteli előadó beosztáshoz tartozó feladatok ellátása ellentételezésének elmaradása miatt kártérítés jogcímén 1.386.141 forint illetménykülönbözet és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest a fenti időszakra vonatkozóan arra hivatkozva, hogy a tényleges foglalkoztatására nem ügykezelői, hanem ügyviteli előadói munkakörben történt, a munkaköri leírásaiban nem kiegészítő jellegű, hanem operatív bűnelemzési, adatfeldolgozási, bűnügyi adatgyűjtő, prioráló, ellenőrző, értékelő, adatszolgáltató és elemző feladatok szerepeltek. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 241. § (1)-(2) bekezdéseiben, 242. § (1) bekezdésében, a rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban foglalkoztatottak által betölthető munkakörökről és az azok betöltéséhez szükséges képesítési követelményekről szóló 15/2019. (III. 11.) ORFK utasításban (a továbbiakban: ORFK utasítás), az Iratkezelési Szabályzatról szóló 40/2017. (XII. 29.) ORFK utasításban (a továbbiakban: Iratkezelési Szabályzat) foglaltakra alapította.

[4] Az alperes védiratában kérte a kereset elutasítását, vitatta annak jogalapját és összecszerúságát a Hszt. 248. § a) és b) pontjaira hivatkozva.

Az elsőfokú bíróság ítélete és a másodfokú bíróság jogerős ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletében kártérítés jogcímén 1.386.141 forint és késedelmi kamata megfizetésére kötelezte az alperest. Döntését az ORFK utasítás 4. pontjára, 1. mellékletének IV. pontjára, az Iratkezelési Szabályzat 11. pont 89., 90., 93. alpontjaiban foglaltakra, valamint tanúvallomásokra alapította. Megállapította, hogy a felperes a rendvédelmi igazgatási jogviszonyának keletkezését megelőzően is az alperes kötelékében dolgozott előadó munkakörben, amelyhez kapcsolódó feladatok a jogviszonyváltozást követő időben rendszeresített ügykezelői munkakörhöz nem tartozó feladatoknak minősülnek; a tényleges munkaköri feladatait a jogszabályváltozás nem érintette, az ügyviteli előadói illetmény a perbeli időszakra teljes egészében megilleti.

[6] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokai alapján helybenhagyta a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 2. § (1) bekezdésére, a Hszt. 241. §-ára, 287/O. § (1) bekezdésére, 287/P. § (1) bekezdés c) pontjára, (4) bekezdésére, valamint a Kf.III.45.041/2021/4., Kfv.VII.37.193/2020/8., Kf.VIII.39.804/2021/4. számú kúriai döntésekre hivatkozva.

[7] A jogerős ítélet indokolásában foglaltak szerint az ORFK utasítás a konkrét munkaköri feladatok felsorolása nélkül tartalmazza azt, hogy az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv állományában rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban foglalkoztatottak által milyen munkakörök tölthetők be. Ebből megállapíthatóan – a közjogi szervezetszabályozó eszköz értelmében – az ügykezelő és az ügyviteli előadó munkakörök önállóan léteznek, amiből az is következik, hogy az azokhoz tartozó feladatok eltérőek. A felperes rendvédelmi igazgatási jogviszonya ügykezelő munkakör ellátására létesült, amelyhez képest a munkaköri leírásában bűnelemzési, adatfeldolgozási, bűnügyi adatgyűjtő, prioráló, ellenőrző, értékelő, adatszolgáltató és elemző feladatok is szerepeltek. A másodfokú bíróság szerint a Hszt. 287/O. § (1) bekezdésében, 287/P. § (1) bekezdés c) pontjában, 287/P. § (4) bekezdésében foglaltakra, vagyis az igazgatási jogviszony kinevezéssel létrejöttére, a kinevezés tartalmára, mellékleteire vonatkozó törvényi rendelkezésekre figyelemmel a rendvédelmi alkalmazottak igazgatási jogviszonyára is irányadó a hivatásos szolgálati jogviszonyban kialakult bírói gyakorlat, amely szerint a munkáltató utasítási joga nem korlátlan, és csak olyan feladatot határozhat meg egy adott munkakörhöz rendelt, amely a munkakör keretei közé tartozik (Kf.III.45.041/2021/4.). A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség (Kfv.VII.37.193/2020/8.). Jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör feladatainak ellátását. A munkakör meghatározása – a jogi normák keretei között – a munkáltató jogkörébe tartozik, ez azonban nem lehet parttalan (Kf.VIII.39.804/2021/4.). A bűnelemzési, adatfeldolgozási, bűnügyi adatgyűjtő, prioráló, ellenőrző, értékelő, adatszolgáltató és elemző tevékenység munkaköri leírásban szerepeltetése nem tette e feladatokat az ügykezelői munkakör részévé, a felperes ezek ellátásakor nem ügykezelői, hanem más – ügyviteli előadói – munkakörbe tartozó feladatokat végzett. Az állománytáblázat szerint az ügyviteli előadói munkakörhöz magasabb összegű illetmény társul, mint az ügykezelői munkakörhöz; a tanúvallomások által is alátámasztott ügyviteli feladatok ellátásáért a felperest illetménykülönbözet illeti meg, amelyet kártérítés jogcímén kívánt érvényesíteni. A rendvédelmi szerv által okozott károk megtérítésére vonatkozó rendelkezések (Hszt. 241. §) szerint a munkáltató – vétkességére tekintet nélkül – teljes mértékben felel a hivatásos állomány tagjának (a rendvédelmi igazgatási jogviszonyban álló foglalkoztatott) szolgálati viszonyával összefüggésben keletkezett kárért. A munkáltató rendvédelmi szerv kártérítési felelőssége tehát objektív, vétkesség nélküli, amely felelősségi forma megállapításának – jellegéből, jogi természetéből adódóan – nem törvényi előfeltétele a felróhatóság. Mindezekből az következik, hogy az alperes kártérítési felelőssége a felperessel szemben fennáll, amely azonban nem jelenti azt, hogy az alól magát nem mentheti ki: e

szigorú felelősség alól azonban csak a törvényben meghatározott esetben van kimentésnek helye. A perbeli esetben az alperes kimentési okra nem hivatkozott, ezért annak fennállását nem vizsgálhatta.

A felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem

[8] Az alperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára utasítását, a felperes perköltségben marasztalását a Kp. 2. § (1) bekezdés, 78. § (2) bekezdés, a Kp. 78. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. §, 268. §, 279. § (1) bekezdés, a Kp. 84. §-a folytán alkalmazandó Pp. 346. § (4) és (5) bekezdései, valamint a Hszt. 241-248. §-ai megsértésére hivatkozva.

[9] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását, az alperes 50.000 forint perköltség megfizetésére kötelezését.

A Kúria döntése és jogi indokai

[10] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 118. § (1) bekezdésének alkalmazásával befogadta, majd annak elbírálása eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet érdemi felülvizsgálatára nincs törvényes lehetőség.

[11] A Kúria mindenekelőtt rámutat arra, hogy a Kfv.III.45.024/2025/6. számú közzétett határozatával a felülvizsgálati kérelemben felvetett vitás kérdésben már állást foglalt. A perbeli ügy és a közzétett kúriai döntés közötti ügyazonosság a jogkérdés, a jogkérdés szempontjából releváns tények, az alkalmazandó jogszabályok és a kérelmeknek az eljárás kereteit meghatározó hasonlóságára tekintettel megállapítható. A követendő kúriai döntésben foglaltak, amelytől a Kúria ebben az ügyben sem kíván eltérni, az alábbiak szerint irányadók.

[12] A peres felek között a Hszt. XXVIII/A. fejezetében szabályozott rendvédelmi igazgatási jogviszony állt fenn, ezért a felperes igényét a Hszt. szabályainak megfelelően érvényesíthette. A felperes kártérítés jogcímén terjesztette elő igényét az alperes vezetőjénél, aki azt mind jogalapjában, mind összecszerúságában vitatta, és arról tájékoztatta, hogy igényét peres úton érvényesítheti. A felperes keresetében jogszerűtlen foglalkoztatására tekintettel kártérítés jogcímén illetménykülönbözet megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Hszt. 241. § (1) bekezdése és 242. § (1) bekezdése alapján.

[13] A Hszt. rendvédelmi igazgatási alkalmazottak szolgálati jogviszonyára vonatkozó 289/U. § (1) bekezdése szerint a rendvédelmi alkalmazottra a XIX. Fejezet rendelkezései közül a 228–255. § szabályait megfelelően alkalmazni kell. Amennyiben a rendvédelmi igazgatási alkalmazott a rendvédelmi szervvel szemben kártérítési igényt érvényesít, a Hszt. 253. § (1) bekezdése szerint igényét a kár keletkezésének helye szerinti szolgálati hely állományilletékes parancsnokához kell benyújtania. A Hszt. 255. § (1) bekezdése alapján a kártérítési igényt az igénybejelentés beérkezésétől számított hatvan napon belül, a 253. §-ban, vagy a 254. § (2) bekezdésében meghatározott szervnek kell elbírálnia, és a döntést a károsulttal indokolt határozatban kell közölnie. A kártérítési igényt elbíráló határozattal szemben a károsult bírósághoz fordulhat. A belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres

szervek és hivatásos állományú tagjainak kártérítési felelősségéről szóló 23/1997. (III. 19.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) rendelkezései az 1. § (3) bekezdése alapján a rendvédelmi igazgatási alkalmazottakra is irányadóak. A BM rendelet 34. §-a az eljárás rendje körében előírja, hogy a szerv kártérítési felelőssége alóli kimentési okokat a rendvédelmi feladatokat ellátó szervnek kell bizonyítania, míg a károsultat terheli a kár szolgálati viszonyral való összefüggésének és összezszerűségének bizonyítása. A BM rendelet 35. §-a szerint a kártérítési kérelem elbírálása ügyében akkor is le kell folytatni az eljárást, ha az felhívás nélkül érkezett vagy nyilvánvalóan alaptalannak látszik. A BM rendelet 40. § (1) bekezdése azt is előírja, hogy az eljáró szerv a kártérítési ügyben a kártérítésre kötelezésről vagy a kárigény elutasításáról határozatot hoz, és (2) bekezdése rendelkezik részletesen arról, hogy a határozatnak tartalmaznia kell az eljáró szerv megnevezését, a károsult nevét, beosztását, lakóhelyét, az ügy számát, tárgyának és ügyintézőjének megjelölését; a rendelkező részben az eljáró szerv döntését, továbbá a jogorvoslat lehetőségéről való tájékoztatást; az indoklásban a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, a kárigény kielégítésének, illetve elutasításának okait, az esetleges méltánylást eredményező körülményeket, valamint azokat a jogszabályokat, amelyek alapján a határozatot meghozták; a határozat meghozatalának helyét, idejét, a határozat aláírójának nevét, beosztását és az eljáró szerv bélyegzőjének lenyomatát.

[14] A fenti rendelkezések részletesen szabályozzák a rendvédelmi igazgatási alkalmazott kártérítési igénye esetén irányadó eljárás rendjét, amely nem alternatív igényérvényesítési forma, hanem a rendvédelmi igazgatási alkalmazott és a rendvédelmi szerv részéről egyaránt betartandó kötelező szabályozás. A Hszt. 289/V. §-ának az a szabálya, amely szerint a rendvédelmi alkalmazott az igazgatási jogviszonyból származó jogvita esetén keresettel fordulhat a bírósághoz, csak a kártérítési felelősségen kívüli igényérvényesítésre vonatkozhat, mivel a Hszt. 289/U. § ehhez az általános rendelkezéshez képest speciális szabály. Ezt az értelmezést erősíti az is, hogy a BM rendelet hatálya – az ott szabályozott kivételekkel – a rendvédelmi igazgatási alkalmazottakra is kiterjed.

[15] A perbeli esetben megállapítható, hogy a felperes az alperesnél kártérítési igényt terjesztett elő a kártérítési igény érvényesítésére vonatkozó szabályok szerint, azonban az alperes a kártérítési eljárást nem folytatta le, az előírt tartalmú határozatot nem hozta meg, vagyis – az 1/2022. (VI. 08.) KK véleményben foglaltakra is figyelemmel – a Hszt. és a BM rendelet kötelező rendelkezéseiben foglaltak szerinti, a Kp. 4. § (7) bekezdés 4. pontja szerinti megelőző eljárás lefolytatását elmulasztotta.

[16] A Kp. 48. § e) pontja szerint, ha a felperes anélkül indít pert, hogy bármely fél a vitatott tevékenységgel szemben a jogszabály által biztosított közigazgatási jogorvoslatot kimerítette volna, vagy a pert más közigazgatási eljárásnak kell megelőznie, a bíróság a keresetlevelet visszautasítja. A Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontja előírja, hogy a bíróság az eljárást bármely szakaszában megszünteti, ha a 48. § (1) bekezdés a)-i) pontja alapján a keresetlevél visszautasításának lett volna helye. A Kp. 115. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó Kp. 110. § (4) bekezdése értelmében, ha a Kúria az eljárást megszünteti, az elsőfokú és a másodfokú bíróság ítéletét teljes egészében vagy abban a részében, amelyre a megszüntetési ok fennáll, hatályon kívül helyezi.

[17] Mivel a felperes a rendvédelmi szervvel szemben úgy indított pert, hogy azt megelőzően az alperes a Hszt. 255. §-ában és a BM rendeletben kógensen előírt kártérítési eljárást nem folytatta le, és a keresetet úgy terjesztette elő, hogy nem állt a rendelkezésére az alperes által meghozott a BM rendeletben meghatározott tartalmú kártérítési határozat, az elsőfokú bíróságnak a keresetlevelet a Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontja alkalmazásával vissza kellett volna utasítani, illetve később az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróságnak az eljárást meg kellett volna szüntetni.

[18] Erre figyelemmel a Kúria a Kp. 48. § (1) bekezdés *e*) pontját és 81. § (1) bekezdés *a*) pontját a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazva a Kp. 110. § (4) bekezdése szerint az eljárást megszüntette, és a jogerős ítéletet az elsőfokú bíróság ítéletére kiterjedően hatályon kívül helyezte.

[19] A Kúria a perben felmerült kérdésekkel kapcsolatban rámutat arra is, hogy a rendvédelmi alkalmazott szabadon rendelkezhet arról, hogy a kinevezés szerinti beosztásától eltérő foglalkoztatással kapcsolatos igényét illetménykülönbözet, vagy kártérítés jogcímén érvényesíti a munkáltatóval szemben, a választott jogcím szerinti igényérvényesítés azonban csak a Hszt. szabályainak megfelelő eljárási rend megtartásával valósulhat meg. Amennyiben tehát az alperessel szembeni követelését a rendvédelmi alkalmazott kártérítés jogcímén kívánja érvényesíteni, az erre irányuló igényét a kár keletkezésének helye szerinti szolgálati hely állományilletékes parancsnokához kell benyújtania [Hszt. 253. § (1) bekezdés, 289/U. § (1) bekezdés], amelyet a Hszt. 253. §-ban, vagy a 254. § (2) bekezdésében meghatározott szerv köteles elbírálni, illetménykülönbözet megfizetésére irányuló igénye érvényesítése érdekében közvetlenül keresettel fordulhat a bírósághoz [Hszt. 289/V. § (1) bekezdés].

A döntés elvi tartalma

[20] *I. A rendvédelmi alkalmazott kártérítés megfizetésére irányuló igényével nem fordulhat közvetlenül a közigazgatási bírósághoz. A megelőző eljárás lefolytatásának hiányában a keresetlevelet vissza kell utasítani, illetve a peres eljárást meg kell szüntetni.*

II. A rendvédelmi alkalmazott szabadon rendelkezhet arról, hogy a kinevezés szerinti beosztásától eltérő foglalkoztatással kapcsolatos igényét illetménykülönbözet, vagy kártérítés jogcímén érvényesíti a munkáltatóval szemben, a választott jogcím szerinti igényérvényesítés azonban csak a Hszt. szabályainak megfelelő eljárási rend megtartásával valósulhat meg.

Záró rész

[21] A Kp. 35. § (1) bekezdése alapján irányadó Pp. 85. § (1) bekezdése szerint a felperes köteles megfizetni az alperes perköltségét, amelynek összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5)-(6) bekezdése, valamint 4. § a) pontja alapján mérlegeléssel állapított meg.

[22] A Kúriának az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján rendelkeznie nem kellett, mert az eljárást megindító beadvány visszautasításának lett volna helye.

[23] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el a Kp. 115. § (2) bekezdése által alkalmazni rendelt Kp. 99. § (3) bekezdése szerint irányadó Kp. 77. § (1) bekezdés alapján.

[24] A végzés ellen a Kp. 116. § *d*) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Cséffán József s. k. előadó bíró, Dr. Varga Zs. András s. k. bíró, Dr. Szilas Judit s. k. bíró, Dr. Varga Eszter s. k. bíró